

głównie w świetle jej romantycznej tradycji, nie wielu jednak zdaje sobie z nas sprawę z tego, jak bogaty i wszechstronny jest szkocki przemysł i ile możliwości otwiera się z tego powodu. - Jest to jeden przykład więcej na to, do jakiego stopnia wojna przemieniała ludzi najróżniejszych narodowości i jak pożytecznym może się okazać na drugą stronę współzycie między narodowe i chęć rozumienia innych narodowości. W Szkocji, jako w kraju takim można ten proces szczególnie łatwo obserwować. Ufam jednak, że odbywa się on także i w innych krajach. - Jak już wspominałem, Polacy to są najliczniejszą. - Mamy jednak w Szkocji licznych Norwegów, posiadających swe własne szkoły, Holendrów, Polnych Francuzów, Belgów, a nawet Greków, tych urodzonych ludzi morza. Wszak to kryzysa suchością przybyła tu pewna ilość Czechów, którzy rozkładała przedsiębiorstwa poświęcone pewnym specjalnym działom wytwórczości. - Szkocja czyni obecnie prawie równie kosmopolityczne wrażenie, jak Londyn. W związku z tym nasuwa się jednak pytanie, czy ci wszyscy ludzie uświadamiają sobie doniosłość zadań, które ich czekają w okresie wojennym, czy traktują je z odpowiedzialną powagą i są gotowi ponieść potrzebne ofiary. Niewątpliwie wiele się czyni w sferach zbrojnych w dziedzinie dokształcania. Bardzo częste bywają odczyty na zagadnienia ogólne z dyskusjami. Wśród młodzieży zauważa się jednak w pierwszym rzędzie wolę odniesienia zupełnego zwycięstwa nad osi, a w drugim raczej chęć powrotu do normalnego trybu życia, niż zastanawianie się nad problemami przyszłości, która przecież otwiera przed nami olbrzymie możliwości dla twórczego wyładowania energii młodego pokolenia. Trzeba sobie z tego jasno zdać sprawę, że po wojnie te zbiorowiska młodych ludzi różnego pochodzenia, a nawet tej samej narodowości porozbijają się i wielu